

ШЫН

СОВЕТ ЗВЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
ЫЗЫЛ ХОРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1957
ЯНВАРЬ
16
СРЕДА
№ 11 (3723)

Өрттө 20 коп.

нун Ленин аттыг колхозунга чоразан (1 арын).
Туркмен, Киргиз Совет Социалистг Республикалары Ленин ордени-биле шаңнаар дугайында СССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыктары (1 арын).
С. Тамба. — Диннакчыларын деп келген хейтүзү (2 арын).
Д. Рылов. — Районнар солундарынын армандарында (2 арын).

В. Иезуитов. — Бапталыг чурттарда согушлар канчаар эртти турары (2—3 арын).
База катан пролетариат диктатуразынын төтүгүз дугайында (3 арын).
Ажылчы чоннар депутаттарынын областы болгаш хоорай Советтеринге согушталар талашы-биле согушталар үчүстөктөрүн тургуз дугайында хоорутуусунун шийтири (3 арын).

УЛУСЧУ ТАЛАНТЫЛАРНЫ ӨСТҮРЕР

Улус чонунд чогадымчы тыныгыр чорутуу болза улусту талантыларын түрүндүрүп турар. Улус чон — бүгү-ле үнелг чүддериниң, уран-чечен чогадымчыларын тургузукчу. Талантыларын өстүрүшкөс үнөсү дөзү чонунд аразында турар турар.

Чонунд талантыларын өстүрүшкөс бүгү аразында бисте бар. Тыва улустун материалдыг амдыларынын чаартылышы-биле холбаштыр оң култууругу деңгээли база танытканы-биле өскерилген. Областың район санында култура бажынары, колхозтарда клубтар, чер бүртүндө школалар бар болган чорук улусчу талантыларын өстүрүшкөс материалдыг сууру болуп турар.

Улусчу талантыларын өстүрүшкөс дегенер дугайында айла-ла чогуур салым турар болду, уран-чүдү талашы-биле чыан-салымдыг кижилер хейт-биле тыпкып турар деп чүвени амыралар херчелеп турар. Бо дугайын Бай-Тайга райондан көрүп болур. Даштан аян-бүрү чүдүлөр чаап сийлир талашы-биле мергежилди Тойбу-Хаа чүдө областа аян үнгөн эвес, харын база оң кылгалары Москваның чогадымчы уран-чүдүлүк музейинде билинген. Ол районунд Сталин аттыг колхозунда клуб өргөзүлгөч Тойбу Салчак «Аныктар» деп таныш чыгааткан болган болуптур клубунун сөзүмүнү ундуруп турар. Ол-ла колхозта Алай-оол музыка уран-чүдүлүк шаддан тура улуг сонундагы болуп, сөөктү үдө фестивалыга чыа ыргыны чыгааткан. Бай-Тайга районда шак ыдыг кижилерин өскерип, оларын деталп турар.

Талантыг кижилерин өстүрүшкөс болгаш деткир, оларга дуа көргүзөр талашы-биле ажал чымыс райондарда четпес тургустунганын демдегээр херек. Областың култура өргөлүн ыдыг талантыларын өстүрүшкөс, деткир, өстүрүшкөс дугайында чүдөлөгүч турган-ла, өргөдүгө чорудар дугайында Алай-оолдун дил-лаз хандырыбн келген.

Улустун талантыларын өстүрүшкөс дегенер дөзү хураагыг улустун чогадымчы бажыны областа ажылдап турар. Ынчалза-да ол черинд болуптур хураагыг-ла четпес өтүсүдүп турарында дугайында шүтүмүдүлүк чагаалар хер-чордун көзүп турар. «Областың улустун чогадымчы бажыны аныктарын фестивалында белеткелни чорударында дулаашпайн, көдө черлерге таарыр резервуарын тывадымга тартапайн турар» — деп өвүр райондан өш Ремешиков редакцияга бижкен. Тыва хөгжүм херекселерин кылду чорукту организаставайн, чаз тыва ыргыларын ноталары-биле кады тартапайн турарын Турландан башка Тогов база бижки турар. Мынчанга-ла областың улустун чогадымчы бажыны улуручуларын солугурун өвөс-жөткөш, болуптур чингине хураагыг күтүсүрүнчө кире чогуур.

Улусчу талантыларын өстүрүшкөс өстүрүшкөс талашы-биле култура-чырымышын чонунд чонунд албан черлери, бот-тыныгыр уран-чүдү болуптур улуг ужурулу. Ындыг түрүбө чымыс култура бажынарында болгаш клубтарда бот-тыныгыр уран-чүдү болуптур ажалы багай тургустунган. Сүт-Хал районунд Култура бажыны уран-чүдү болуптур үтүсү тараз ажал алымышындын үнөсүне элөөс ажылдап турган хирезинде, амыг үдө оң ажалы сой берген. Бул-тура бажынынын ажалы ам чүткө кинолар үндүрүшкөс, суббота хүнеринде

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. Е. Ворошиловтун Алма-Атада чоруп турары

АЛМА-АТА, январь 13. (СЭТА). Казах-станның найыскалында ажал чоруп турар ССР Эвилелиниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы эш К. Е. Ворошилов бөгүн хоорай-биле танышкан. Эртең К. Е. Ворошилов Алма-Атада белег да-катогунга чоразан, анч Казахстанның болгаш Сибириниң аң күштүг конкичилериниң маалдаамы ажиттыган.

Катонка чыгган муң-муң айма-атачылар К. Е. Ворошиловту чымыс-биле байырлааннар. Конкичилер, спорт мастери Ораз Камалбаев биле Зол Мендибаева олар Казахстанның спортсмендеринин өмүзө-лигин К. Е. Ворошиловка байыр чедире-линиң чагазын тудустаннар. Чагазын мөңгүлөткөч хавында Алма-Атаның белег дагыг катогунун нити хевирин сий-лип көргөскөн.

К. Е. Ворошилов күш-културжуларга жүрүткү хавымында өрүп чегирген бол-гаш оларын спортчу чаз-чаа чедикчи-ли-

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң чыгылдары дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун ЧАРЛЫ

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун диктадыры болза:
ССРЭ-ниң Дээди Советиниң дөртүк чыгылдарынын алдыгы сессияын
1957 чылдын февраль 5-те Москва хоорайга чыгылдар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы
К. ВОРОШИЛОВ.
ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары
А. ГОРНИН.

Москва, Кремль.
1957 чылдын январь 14.

Эштер Н. С. Хрущевтун болгаш К. Е. Ворошиловтун Ташкентиде келгени

ТАШКЕНТ, январь 12. (СЭТА). ССРЭ-ниң Бирги секретары Н. С. Хрущев биле ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. Е. Ворошилов бөгүн «ТУ-104» самолет биле Ташкентиде челип келгенер.

Эштер Н. С. Хрущев болгаш К. Е. Ворошиловту унутуру-биле Ташкентиниң аэродромунга республиканың найыскалы-нын муң-муң ажалчы чоннары, а ол ышкаш Узбекстанның Ленин ордени-биле наизатканыга холбаштыр байыралга киржир дөш Ташкентиде келген муң-муң хөвөчлөр болгаш механизаторлар, азы-дунда республикалардан келген аалчылар чыгыганнар.

Узбекстанның КП-зынын ТК-зынын бюро хажыгунери М. А. Абдураманов, А. А. Азимов, А. П. Бизов, С. К. Камин, А. А. Лунинский, М. Мирза-Ахмедов, Р. Е. Мельников, К. Муртабаев, Н. А. Мухомедов, З. Р. Рахимбаев, Ш. Р. Рашидов, республиканың министрлери, Узбек ССР-ниң Дээди Советиниң депутаттары аэродромга чыгыганнар. Уткуп келгенериниң аразында Ташкент ССР-ниң КП-зынын ТК-зынын Бирги секретары Т. Улжабаев, Ташкент ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Н. Долгу-

ев, Казах ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы Ж. А. Ташенев, Туркменинниң КП-зынын ТК-зынын Секретары Н. Курбанов, Киргизиянын КП-зынын ТК-зынын Секретары М. Абдыкулов, Армениянын Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын орадачысы А. К. Шедия, Азербайджан ССР-ниң көдө ажал-агыг министр Г. А. Сеидов олар турганнар.

Эш Н. С. Хрущев микрофонга челип келген, уткуп келгенерге байыр чедирип кыска чүзе чыгаалар.

Аэродромдан чоруткан орук дургаар эш Н. С. Хрущев республиканың найыскалынын муң-муң ажалчы чоннары ичин-биле байыр чедирип турганнар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. Е. Ворошиловтун Алма-Атада келгени

АЛМА-АТА, январь 12. (СЭТА). ССР Эвилелиниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. Е. Ворошилов бөгүн Казахстаннын найыскалында челип келген.

Самолеттун келиринге челип найыскалы ажалчы чоннары аэродромга чыгыган турганнар. Эш К. Е. Ворошиловту Казах ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Д. А. Кунаев, Казахстаннын КП-зынын ТК-зынын Бирги секретары И. Д. Яновлев, Казах ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазынын орадачысы К. Н. Кривоша, Казахстаннын КП-зынын ТК-зынын секретары, Казах ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын орадачылары, министрлер, ССР Эвилелиниң Дээди Советиниң болгаш Казах ССР-ниң Дээди Советиниң депутаттары, Алма-Атаның партия болгаш совет

Эш Н. С. Хрущевтун Карасууский районун Ленин аттыг колхозунга чораны

ТАШКЕНТ, январь 13. (СЭТА). Бөгүн эртең Н. С. Хрущев Узбекстанның КП-зынын ТК-зынын Бирги секретары эш Н. А. Мухомедов, республиканың Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы эш С. К. Камаловка, Узбек ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы эш Ш. Р. Рашидовка болгаш партиянын Ташкент обкомунун секретары эш С. Нуртдиновка үдөдип алган Карасууский районун Ленин аттыг колхозунга чоран.

Колхозка Н. С. Хрущев республиканың ааларыг винограду өстүрүшкөс Узбек ССР-ниң Дээди Советиниң депутаты эш Ризамат Мусамухамедов биле ужурашкыч. Улустун баулу-ла селекционери болуп-шазан, ол виноградын дика хей байламчылыг сортактын өстүргөн. Ол сорттар Ортаази Азиянын республикаларынын колхозтарында калба-биле сурагыжп интерпрет. Р. Мусамухамедовтун дулаамы биле Карасууский районун Ленин аттыг колхозу винограду болгаш сад ажалы чедикчининг хөгжүдүп турар. 220 гектар чыгыш челе винограду болгаш сад бар. Чаарткычларынын дуржулгаларын азыры-биле өчкө еске райондардан колхозчулар, өргөмдөнөр болгаш студенттер көзү туралар.

Ризамат Мусамухамедов болгаш көдө ажал-агыг артелиниң даргазы Турал Нормухамедов кымыс үдө винограду үрелерин өстүрүп турар шымыгын оңдар-ларынч бирөөни Н. С. Хрущевка көргө-көппөр.

Ажал-агыгын көрүп турар үдө Н. С. Хрущев винограду ажалы ажал-агыгын орадагыг адыры болуп болуп бе деп сонундап айттыган.

1956 чылда винограду сыптары көдө ажал-агыг артелине 2,5 миллион чымыс рубльди орадагыг берген, ол болза чымыс бугу орадагыг бары-ла дертүп бугу кезин болуп турар деп колхоз даргазы чыгаалар.

Соңгулдарга алдар кылдыр

САМАГАЛДАП. (Телефон-биле). Чер-чер Советтеринге соңгулдар белегелги Тес-Хем районунд бугу черлеринде кылырчип турар. Районда чыгастар аайы-биле 8 агитпунтулар тургустунган, мында ни-гиз-биле 185 агитаторлар бижыгылган-газ, оларын сургаалыг тураларын ССЭП райкомунун пропаганда болгаш агитация килдизи чотуру айында эрттирген.

Шималы дериале талашы-биле районунд Бултура бажында агитпунт элөөн көрүштүг болуп турар. Мында чүткө лоонун, плакаттар эвес, соңгулдарга хамаарышкан материалдар болгаш агитаторлар, солугуру болгаш журналдар байлак хандырганнар.

Туркмен Совет Социалистг Республиканы Ленин ордени-биле шаңнаар дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун ЧАРЛЫ

Туркмен ССР-ниң колхозтары болгаш совхозтары көдө ажал-агыгын хөгжү-дөрине сөөктү чыгылдарын дургузунга дика улуг чедикчинерин челип алган. 1956 чылда республикага чиг хөвөс бүдүрери болгаш белегелери 332 муң тонна чегкен ийиле, азы 1955 чылда белегелерининг көмөйлөргө 57 муң тонна, база 1940 чылда белегелерининг көмөйлөргө 122 муң тонна хей белегелерин. Дүк, каракул, торгу коюнары, виноград, кат-чичис болгаш көдө ажал-агыгын өскө-дээ продуктуларын бүдүрери болгаш белегелери республикага чыл санында көндөп турар.

Бо чедикчинер болза, Туркмен ССР-ниң эр, хөвөсөн колхозчуларынын, МТС-тер болгаш совхозтар ажалдакчыларын, көдө ажал-агыгын тускай арте-мизинин, партия болгаш совет ажалдакчыларын карак кымыс күш-ажа-лынын түндөли болур. Хөвөс сымындыг белек үнелг чаз нарын сортактын өстүр-талазы-биле улуг ажал республикага чорутулан.

Көдө ажал-агыгын хөгжүдөрине, хөвөс бүдүрерин көндөдөрине, оң сып-тарын белек шынарыг нарын сортактын өстүрерине челип алган чедикчин-нери, сугарылга тудугларын турарында чоруткан улуг ажалы дөш база хөвөс белегелерининг күрүне планын 1956 чылда чедикчининг күтүсүтени дөш Тур-кмен Совет Социалистг Республиканы Ленин ордени-биле шаңнаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары А. ГОРНИН.

Москва, Кремль.
1957 чылдын январь 11.

Киргиз Совет Социалистг Республиканы Ленин ордени-биле шаңнаар дугайында ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун ЧАРЛЫ

Киргиз ССР-ниң колхозтары болгаш совхозтары республиканың улус ажал-агыгын хөгжүдөрине дика улуг чедикчинерин челип алган. Эртең чыгыл-гында бөдөргө 1956 чылда 395 муң тонна хей чигир свеклазы белегелеткен, гек-тар бүртүгүсүн 374 центнер чигир свеклазы алынган. Хөвөс белегелерининг күрүне планы ажыр күтүсүткен, гектар бүртүгүсүн 20,7 центнер азы 1956 чыл-га көмөйлөргө 3,6 центнер хей чиг хөвөсн ажал алган.

Республиканың колхозтарында болгаш совхозтарында мал ажалынын продук-туларын бүдүрери база өскөн, ол чорук күрүнге дүк, сүт болгаш эгт дужаарын болгаш садарын сөөктү чыгылдары көндөдөр артыг берген.

Чигир свеклазын, хөвөсн болгаш мал ажалынын продуктуларын бүдүрерин көндөдөрине эр, хөвөсөн колхозчуларынын, МТС-тер болгаш совхозтар ажалдак-чыларын, көдө ажал-агыгын тускай артеминеринин, партия болгаш совет ажалдакчыларын челип алган чедикчинерин дөш база көдө ажал-агыг про-дуктуларын белегелерининг күрүне планын 1956 чылда чедикчининг күтүсүтени дөш Киргиз Совет Социалистг Республиканы Ленин ордени-биле шаңнаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары А. ГОРНИН.

Москва, Кремль.
1957 чылдын январь 11.

Узбек ССР-ниң Ташкент облазынын Октябрьский районунд Каганович аттыг колхозунд даргазы Социалистг Күш-ажылдын Маалыры эш Хамракул Турсункуловту «Кадыр болгаш маска» деп үшкү алдын медаль-биле шаңнаар дугайында

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун ЧАРЛЫ

Чиг хөвөсн белек болгаш туруштугу дүжүттерин азырын хөвөсн шыга-рангай алдар-хавымы, хөвөс сыптарын ажалдап өстүрерине дешигелгит арга-ны херекселеринге чартыкчы чорук база колхоз бүдүрүлгенин билкилг улутуру дөш Узбек ССР-ниң Ташкент облазынын Октябрьский районунд Каганович аттыг колхозунд даргазы Социалистг Күш-ажылдын Маалыры эш Хамракул Турсунку-ловту «Кадыр болгаш маска» деп үшкү алдын медаль-биле шаңнаар.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Секретары А. ГОРНИН.

Москва, Кремль.
1957 чылдын январь 13.

ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунда

Кур болгаш куруккан черлериниң ни-гизин азырынга челип алган чедик-чинерин дөш база оң-биле холбаштыр тараанын нити чымыс болгаш бе-леткелерин дика көндөдөрине, а ол ыш-каш 1956 чылда дүжү ажал ажалы-нын болгаш күрүнге тараа дулаа-галын чедикчининг чорутканы дөш Казах ССР-ниң, Алтай, Красноярск, Став-рополь крайларынын, Чызов, Омск, Ново-сибирск, Челябинск, Саратов, Ростов, Ку-рган, Иркутск, Кемерово, Тюмень обла-старын болгаш Башкир АССР-ниң колхоз-чуларынын, МТС-тер болгаш совхозтар ажалдакчыларын, тулугуларынын, белегел болгаш транспорт организа-цияларынын, партия, совет, көдө ажа-лыг, комсомол болгаш профсоюз ор-ганизацияларынын ажалдакчыларын улуг болуп ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиуму орденин болгаш медальдар биле шаңнаар.

Шуту 93.943 кижик шаңнаткан, оң иштинде Ленин ордени-биле — 5.362, Күш-ажылдын Кызыл Тук ордени-биле — 13.807, «Хундүкелдиң демээ» ордени-биле — 25.783, «Күш-ажылчы алдар дөш» база «Күш-ажылчы шыгалар дөш» деп медальдар-биле — 48.991 кижик шаңнаткан.

Кур болгаш куруккан черлериниң ни-гизин азырынга оңа шыгаларантай чедикчинерин дөш совхозтарынын, МТС-теринг 263 ажалдакчыларында, колхозчуларга, партия болгаш совет ажал-дакчыларга Социалистг Күш-ажылдын Маалыры атты тыныска.

ССРЭ-ниң болгаш РСФСР-ниң Бөдө ажал-агыг министрствозарынын, ССРЭ-ниң болгаш РСФСР-ниң Совхозтар ми-нистерствозарынын, ССРЭ-ниң болгаш РСФСР-ниң Тараа продуктуларынын ми-нистерствозарынын болгаш өскө-дээ ми-нистерствозарынын база белегелерининг төп аппаратарынын, а ол ышкаш ССЭП ТК-ның болгаш ВЛКСМ ТК-ның 158 ажалдакчыларын шаңнатканнар.

Хөвөс ажалын хөгжүдөрине хөвөсн улуг болгаш үрө-түндөдип ажалы, сугарылга тудугларын тургузунга салганы улуг күш-ажалы дөш, эртемин болгаш муңагыч дуржулгалын чедик-чинерин колхозтарга болгаш совхозтарга непереткени, хөвөс белегелерининг күрүне планын 1956 чылда чедикчининг күтүсүтени дөш Узбек ССР-ниң колхоз-чуларынын, МТС-тер болгаш совхозтар ажалдакчыларын, көдө ажал-агыгын тускай артеминеринин, партия, совет, профсоюз болгаш комсомол ажал-дакчыларын улуг болуп ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиуму шаңнаар.

Шуту 15.704 кижик шаңнаткан, оларын иштинде Ленин ордени-биле — 1164, Күш-ажылдын Кызыл Тук ордени-биле — 2957, «Хундүкелдиң демээ» ордени-биле — 4801, «Күш-ажылчы алдар дөш» база «Күш-ажылчы шыгалар дөш» деп медальдар-биле — 6782 кижик шаңнаткан.

Совет хөвөс ажалын хөгжүдөрине челип алган оңа шыгаларантай чедик-чинерин дөш Узбек ССР-ниң 200 колхоз-чуларынын, машина-трактор станцияла-рынын, совхозтарынын ажалдакчыла-рынын, партия болгаш совет ажалдакчы-ларында Социалистг Күш-ажылдын Ма-алыры атты тыныска.

Президентге болган конгресске америка улаустун язы-бүрү социял бөлүктөрүндөс кандадаттары дешилим түдүртүп белгир хире политиктиги организациалар тургун ишинге тыштып белгир боду бе деш АНШ-тын башкарычы бөлүктөрү аймак-аймак көргүн турарлар. Олар болза бүт америка улаусту кантип-даа социял бөлүктөргө ыктагызса монополиялык капиталдык

Будапешт багун. Кошута кудумчузунда.

Фото С. Преображенскийи.
(СЭТА-ның фотохроникасы).

Венгр Революстуг Ажылчын-Тараачын Чазактың медеглели

БУДАПЕШТ, 11. (СЭТА). Бүгүн венгр солуннар Венгр Революстуг Ажылчын-Тараачын Чазактың медеглели парлаан, мында Венгрияны иштики херектеринче КНО-нун таламында холгаарлаар дээн оралдажышкынарга шийтирилг уура-лааны турар.

Венгр Революстуг Ажылчын-Тараачын Чазак бүгүн-бүгү болуп турар чоруктары КНО-нун кезигинеринче информастар дээн Венгрияда байдалы истен сүрер болган чуртка шуут зайгааралы органи-застаар сорулга-биле комиссияны тургу-зар дугайында саналды Каттышкан На-циялар Организациязынче АКШ-тың бол-ган өскө-дээ 23 чурттарын санал кий-генин дыйнааш чиктигенин тур деп ме-деглелде чугаалап турар.

Өскө күрүнелерин иштики херекте-ринче үлгүлөргү чүве чок холгаарлап болуп ол саналды киргенинче Венгр Ча-

зак шийтирилг уураанын турар. Агрес-сия чамдык күрүнелерин сорулгалары-га болган политиктиг чүткүлдеринге ба-раан болуп, Венгр Улус Республиканы бүгүн эргезин ханымы-биле дорамчыл-лап турар саналды хүлээн алып чорукту Венгр Чазак канчап-дээ таарышпас деп санап турар.

Организацияны кезигинеринче ха-маарышпас чорутуу болган деп эргезин-ниң дугайын чугаалап турар КНО-нун Уставының кол принциптин сагырынын эрге-ажыктарына дүштүр Венгр Чазак Венгрияны иштики херектеринче хол-гаарлаар дээн оралдажышкынын буруу шаарымын, ол саналды хүлээн алырнын шийтирилг КНО-нун кезигинери бүгү күрүнелерин кыйгырып турар.

Венгрияда ам үдө дүрүм бугаар кор-рум-чүрүм болган ыржым тайбын чорук-катан тургустунган деп медеглелде оон

ыйай чугаалап турар. Контрреволюстуг болушкунунарың уруундан үзүлгөн бүдүрүлгө катан ачылдып өгөлзөн болган бүдүрүлгө хөгжүп турар. Ажылчын чон-нарын денел чок хөй кезиниң эрге-ажыктарына болган чаагай күзөл со-руунга дүгүп турар медеглели Венгр Революстуг Ажылчын-Тараачын Чазак чарлаан. Устунде айткан чүгүлгө үндө-лөш Венгр Чазак болза, чуртта байдалы венгр айтырыкта хамаарышпас кижилерге истелди хынадыр болган информация алыр дээн Венгрияга хайгаарал органи-застаар эрге ханымы-дээ комиссияда чок дээрлик база катан онзалан медеглел тур-ар. Венгрияны бүгүн эргезин дорамчи-лап турар «венгр айтырыгын» Кол Ас-самблеяның хүн чурумунда уштурар, кустуг хамаарышпас болган социалист-тиг Венгрияны тургузуу, база катан амыр-дыш ачылдар арганы венгр улуска бэ-рин венгр чазак неген турар.

Венгрияда амыдыралды таарымчалыг болдуруп турар

БУДАПЕШТ, 11. (СЭТА). Венгрияны бүгүн-бүгү хоорайларында болган суура-рында чоңуу электрэнергия-биле хан-дыралында кызыгааралашкынын ян-варь 10-дан өгөлзөн дүжүргөн. Октабр 23-түн сонда бүдүрүлгөн хүн паз-нын январь 9-та бир-де дугаарында куу-сетпеш чуртка 44-470 тонна хомур-лашты берген хомур хан үзүлгүлгүн ачыл-тынның экижизиниң ачылды ол болдунар аргалыг апарган. Венгр ша-хтарлар январь 10-да база-ла чедикши-ниң ачылдылар. Устунде бүдүрүлгө-лөриниң коммунал албан черлериниң, демир оруктарың ажылы үргүзүч эки-жип турар. Субботада ачылчыннарын аргыжыгааның тускай поезидериниң шимчөөшкени бүгү чуртта катан өгөл-зөн турар, ол чорук хөй-хөй он муң ажы-чы чоннарга дыштанылганын өскө-сөнө хүннери таарымчалыг байдалга эрттирер арганы берип турар.

Фашист-хорист дээрбелдериниң чеп-сектиг уураанышкынын кол одаг-лары тургулаан Будапештинин район-нарында катан тургузушкун ачылдары шалыкпын чоруп турар. Чикээ, Френ-керутта кычылдан 830 квартиралар-ның 500-түнү катан тургузушкуну доозулган. Мында катан тургузушкун ачылдарын муң ажыг туугу ачылчы-нары кылып чоруп турар. Ижеф-Берут-та бажынарын септелген 2-3 не-деладан доосту бээр. Юзле кудумчу-рунда туугу ачылдары доу күженини-ли-биле чоруп турар. Хөй-нигитиниң транспорт дүрген темпелер-биле ка-тан тургустунуп турар.

Лондонда англи-малайя чугалажышкынын доозулганы

ЛОНДОН, 11. (СЭТА). Англияның ко-лоналар министрствоу биле Малайя Федерацияның чазак төлөөлөрүнч арганын бо чылдың августта Малайяны «хамаарышпас чорукту» алгырың сонда англи-малайя харылааларың талазы-биле элзөн кыш неделадан үргү-чүлзөн чугалажышкынын аңаа доо-зулган.

Малайяны хөй-нигитиниң кызыл шудургу негелдериниң түнелинде Ан-глия колонияга хамаарышпас чорукту 1957 чылда тышкар деп аазаашкыны 1956 чылда берген.

Англи таладан күштүг мыймышкыны байдалга эрткен чугалажышкы-нарын түнелинде Малайяны «кам-гал системаның» хамаарышпас болган Малайяга хамаарышпас чорукту» ты-выскааның сонда Англиядан анда сан-хөө «дузалажышкын» көргүзүлгө хамаарышкан дугуржулгаларга ат сал-ган.

Чардыган дугуржулгаларың негел-делери Малайяны «бүгүн эргезин» баш бурунгар кызыгаарлап турар деп чүве чарлатыган дыйнадыган көстүп турар. Чикээ, Англия «хамаарышпас чорукту» тывыскааның сонда безин Малайяны декижизинге болушун чеп-сектиг күштерин дыка үр үениң ишти-не тургузар өргөлгө болуп турар.

Сан-хөө дузалажышкын ан көргө, ол дузалажышкы Малайяның алыгга чеп-сектиг күштерин калбартырга болган бызыгаарыңа, малайя улустуң нацио-нал-хосталганы шимчөөшкени-биле декижеле кирер деп чүве дугуржулгалар көстүп турар.

Бугаар Ведианын 10 хонукта кара-ба-жыга хоруткан шийтирген.

Хоорайның электрстанцияның бух-галтери И. К. Седых хулиган үлгүлгө кылган база бо Чарлыкка таарышкан. Седых болза бо чылдың январь 9-та № 3 столоваяга боду спирттиг чедип келген, оонун аңаа ижиң эгелер бээр, столова-га спирт ижиң, тапкы тырткы болзын столоваяны ачылдачкылар аңаа каш-даа улаа сагындарган. Ичылза-дээ Седых көчүтүлүп, чүдү-бүрү бак сестер алып эгелзөн. Оон Седых хоорайны милиция салбырыга экелирге, деки-ле сестерин үргүзүлгөшкөн турган. Ичылган милиция салбыры Седыхты кы-рынга алыны тургускан, ону судка дам-чылы берген. Ол хулиган үлгүлгөни түнелинде 15 хонукта кара-бажыга хоруталтырып шийтирген.

Кызылды механизациян үчилгезиниң курсанты А. В. Галаметов, Улут-Хем районуну Ленин атыг колхозунуң кол-хозчуу Маспич-оол, ол-ла районун Сталин атыг колхозунуң колхозчуу Чаш-оол, Кызыл районун Сталин атыг колхозунуң колхозчуу Байзара, Каа-Хем райуускомунун ачылдачкы Дамбаа оол база-ла совет кижиге төлөп чок ху-лиган үлгүлгөни кылган, Чарлык буга-рар түс-түс шийтиргенер.

Бо бүгү үлгүлгөдөр болза арагага хандыр, хөй-нигитиниң чүрүмү үр-рар чоруктарың түнелин болуп турар.

Совет кижиниң моралдыг бүдүш-ши-нарын дугайында таймыр-массалыг ачылды чонун ортузунга калбартыр, хулиган үлгүлгөдөр кылыр чоруктарга уруу бүгү улустуң декиселен күштеди-рери эргежок чугула. Совет кижиниң угаан-болдыгы таарышпас үлгүлгөдөр-гө ууру декисел — хамааты бүтүлгүн белиң хүлээлгези.

В. САМБА.

КНО-нун Кол Ассамблеязының XI сессиязы

НЬЮ-ЙОРК, 11. (СЭТА). АКШ-ка баштаган бугу чурттарын кийрип келгени революцияның төлөөлөни чугаалажырын дүгүн Кол Ассамблея доос-кан, ол төлөөлө болза, «информация чыыр болган өскө-дээ чүдүлгө чы-дак хан алган, Венгрияны иштики херектеринче холгаарлап кийрирге Австри-я, Уругвай, Дания, Тунис болган Пей-зон составтыг тускай «комитетти» тургу-зарын көрүп турар.

Францияны, Чаз Зеландияны, Ирак-тын, Доминикан Республиканы, Папа-маның болган өскө-дээ чамдык чурт-тарын төлөөлөчкылар ол төлөөлөдү боттарының чугааларыңа камтааланыр.

Албанияның төлөөлөчкы Несте Насе, ол төлөөлөдүн авторларының бугуу сорулазын сойгалап илеретпешкан, «венгр айтырыгын» талазы-биле ол резолюция төлөөлөдү иштики контр-революцияның дузасы-биле Венгрияны социалисттиг орустан таймырын болаан оралдажышкынын буурап дүшкөн чурт болуп АКШ-тын инициатива-биле келген деп чүвени медеглелзөн. АКШ бодунуң хоралакчы сорулгаларыңа ой-талабайн, КНО-ну аңаа ачылдарын чүт-күлүп турар дээрин ол айттып турар-дыр деп ол медеглелзөн.

Албанияның төлөөлөчкы резолюция-ның төлөөлөдүн хүлээн албайн база «венгр айтырыг» чүдүлү хүн чурумун-дан доразн үндүрерин саналган.

«Венгр айтырыгын» америк төлөөлөр антикоммунист, антивенгр калчаа кампа-нияны калбартыр болган Египетке ууру англи-француз-ирань агресси-дан делегейиң хөй-нигитиниң кичээ-

гейин чарыктар дээн ачылдарын оралдажып турар-дыр деп Белорус ССР-ниң төлөөлөрүн башкыны К. В. Кисе-лев айткан.

Малайяны, Кенияның улустарыңа ууру ууру-состал чок дайыны чорудуп, Сенту Ирландияны, Киприниң бол-ган өскө-дээ чурттарын улустарының хамаарышпас чорукче чүткүлүн боо-чеп-сектиг күжү-биле басып турар чурт бо-луп Англияның төлөөлөчкы «кижи эргезиниң» камтаалчы мен деп чугаалап турар-дыр дээрин белорус төлө-деглелзөн. Сөөлү чылдар иштинде ан-гли шериглер 13 муң кижини «үлүргөн деп К. В. Киселев сагындарган. Ол ууру өскө чуртта 40 ажыг муң африкаанр кара-бажынара болган декистратыг лагерлерде хилинчектенип чыдар.

Бүрүн эргелиг чурт болуп Венгр Улус Республиканың иштики херектеринче холгаарлаар «комитетти» тургузар дугайында саналды күргү чотун БССР-ниң төлөөлөчкы көргүскөн болган ол резолюцияны хүлээн албас деп санал-даан.

Резолюцияны бадылаашкыга кий-ген. Аңаа ууру 8 төлөөлөр — ССР, Ал-бания, Болгария, БССР, Польша, Румы-ния, УССР, Чехословакия бадылаан. 10 чурттарын — Афганистанын, Египет-тин, Финляндияны, Индияны, Иорда-нияны, Сауд Аравияны, Сирияны, Суданын, Югославияны болган Бу-баның төлөөлөри дадалаан.

Ассамблеяның АКШ-ка дыназгыр хөй кезин Венгрияны иштики херектеринче холгаарлаарын сүмөлөп турар ол дүгүн чок резолюцияны хүлээн алган.

Англияда чазак кризисинге хамаарыштыр

НЬЮ-ЙОРК, 11. (СЭТА). Англияны премьер-министрине Г. Макмилланың томулааны-биле холбаштыр америк пар-лазынын таймырларыңдан херекче-тинип турары болза, АКШ-тың чамдык бөлүктери Англияда чазак кризисин бол-ган чуртта турар бергелери АКШ-ка тааржыр дашкыч политиканы чоруда-рыңа ачылгаар деп бодан турар.

«Англия биле АКШ-тың аразында харылааларда чорудаларың чылдары болган аларың аразында эрги сымай харылааларың катан тургузары» Ан-глия «кол сорулазы» кылдыр Нью-Йорк таймс» бадылкан турар. Аңаа хол-баштыр «Вашингтон пост энд Таймс ге-ралды» солунун айттып турары болза, Англия чаз англи-америк эжелеге АКШ-тың турму-сорууну дыйнадыр күс-лекчи ролга тааржыр. Англия чүдө америк негелдериниң хүлээн алган таарыларга берге байдалын уштунуп шыдар кылдыр «Нью-Йорк Таймс» со-луп айттып турар.

«Нью-Йорк гералды Трибүн» солунун хайгаарачкы Липпманың таймыр-лап турары болза, «Англияны күчү-ишканың буурааны-биле болган Эй-сенхауэрин доостурун дээр чүдү-биле холбаштыр» Ортаак Чөөн чүккө англ-америк эжелегиниң дугайында чугаа-даа туруп болбас. АКШ Англия-биле Европа-га эжелерин, чогуч-на Чөөн Европа-ның чурттарыңа хамаарыштыр харыла-заларга эжелерин күзеп турар деп Липпман медеглелзөн. Ол болза, СССР-ге болган ууру демократияның чуртта-

тарыңа ууру политикага АКШ-тың дузалакчысы Англия болуп дээн ол-дур.

ЛОНДОН, 11. (СЭТА). Премьер-министр албания Г. Макмилланың томулаа-ныңа хамаарыштыр «Дейли уоркер» солунун политиктиг хайгаарачкы Истер Инкиниң бажып турары болза: «Чазакка контроль дээн узамдыкан де-кижеле тилгелгени консерваторларың барыын үзүлгүлгө чедип алган: дээр-ги Гералды Макмиллан премьер-министр болуп өргөн.

Хайгаарачкы санал турары-биле алырга, чаз чазак «экономика талазы-биле улам-на көргөд чок политиканы чорудар. Эрткен чылын сан министр турган ужурунда Макмиллан амыдыралы деп-недип амгы кудулашыны дээн хары-салгалы, чүткөр. Макмиллан чазак-тың Иденин алурун суоң авантюризм-ке идепкел кезигинериниң бирөөн. Ол авантюризм сонда болган экономиктиг бергелдериниң харылаалганын алаан кезек ол чүткөрү ужурун.

ЛОНДОН, 11. (СЭТА). Лейборист пар-тияны «мужулаанын дүгүн радио дам-чыштыр чүве чугаалап турган, лейбо-рист партияны башкының оралачы-лы Иеймс Гриффитсиг медеглелзөн болза:

«Устүкүлөдөр өскөрүлүшкөн чептес болуп турар. Эрткен үш айлар дугургу-да болган болушкунунары дугайыг бо-лупун шийтел доосталып бүгү чуртун үндүрер «бү көлгөн».

Гриффитс парламент согулдарың чорударын негелзөн.

«Эйзенхауэрин доктриназы» шак ындыг Америк нефть хөреңгитеннериниң шуут миннишкени

НЬЮ-ЙОРК, 11. (СЭТА). «Форчун» журналы январь 11-гүн номеринде америк нефть хөреңгитени М. У. Тор-бертүн чүдүлү парлатыган. «Эйзенхау-эрин доктриназы» ол ыяг-чөк шуугу-биле таймырлап турар. Америк про-паганда чаз доулаары, делегейиң хөй-нигитиниң чажарың оралдажып турары «ол доктриназын эжелечи тала-лары, бугуу чылдарың Торберт эгелеш чокка онзалан медеглелзөн.

Торберт үр үениң иштинде Ортаак Чөөн чүтө «Стандард Ойлс Нью-джер-си» деп он уулу америк нефть кондерни-ниң төлөөлөчкы болуп турган; Аравия чартыг ортузунда уулу нефть концесси-аын баштап алган «Баттес» компания-ны баштаар чериниң дарагынын орал-дажымы ол турган.

Чоокка Чөөн чүтө «холгаарлаашкы-нын дилим политиканы» камтаалашкан, чүдүлү автор «Эйзенхауэр — Далестин доктриназы» чотун-на ол сорулгага ула-шкан деп сеталы ханып медеглелзөн. Чоокка Чөөн чүтө америк дипломатия АКШ-тың империализм эрге-ажыкта-рыңа бараан болуп турар реалымыг

чазактарың тектинен деп Торберт шы-нында саналган турар.

Египетте америк политиктиг холгаар-лаашкының кол сорулазы кылдыр Тор-берт санал турар. Оң бижени болза: «Бистин национал политикамын бола-ды-биле алырга, Египеттиң амгы ууру-тулгазы биксе таарышпай турар, ич-чаарга бир тээ ындыг болганда, бистер ол чазактың политиканың улаанын өскөрүлүшкөн оралдажып ужуруг бис».

«Бистер ол айтырыгын дээрде чугаала-биле аам Египеттиң амыдыралың деп-недип бейлер кылдыр доллар тысыры-биле кызыгааралып шыдаас бис» — деп Торберт шыканы аарак медеглелзөн.

Ол ыяг чөк программаны илип депшт-нишкан, чүдүлү автор ол-ла төдө на-ционал-хосталгалыг шимчөөшкенин өүл-дөзгө, АКШ-тың колониялыг полити-канын деткир хөнгүлгү анти-националыг реалымыг күштериниң ол районда дэжок кылаанга болуун сагыш човазын чажырбай турар.

Редитор Н. С. ШОЯГУ.

Кызыл хоорайны Бочетов кудумчу-зун № 32 бажының 8 квартиралында чурттал турар хамзаты Шутев Василий Порфирьевич Курск областың Дмитрия-ев районунуң Быховка суурда чурттал ту-

рар хамзаты Шутева Мария Федоровна-дан чарлыг дугайында херек бугуруп ту-рар.

Ук херекти Кызыл хоорайның 1 үча-стогунуң улус суду көөр.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинин кудумчуу, бажы № 3. ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторун 3—62, редакторун оралачкының, секретарың култура болган амыдыра кылдының 4—98, партийж амыдыра, пропаганда, үдөтүр болган транспорт, көдө ажыл-агы

Будитур эргелелиң типографалы